

N:o 13.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen, lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten och lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864; gifven Stockholms slott den 24 januari 1896.

Under åberopande af bifogade i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:ts härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1:o) lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen;

2:o) lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten och

3:o) lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Aug. Östergren.

Förslag

till Lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen.

Härigenom förordnas, att 4 kap. 10 § strafflagen skall erhålla följande förändrade lydelse:

Förekomma till verkställighet på en gång flera domar, hvarigenom samma person blifvit till straff dömd, och äro straffen af beskaffenhet, att de, efter ty förut är sagdt, ej kunna jemte hvarandra verkställas; förordne Konungens befallningshafvande, huru straffen skola sammanläggas.

Förslag

till Lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten.

Härigenom förordnas, att 35 § strafflagen för krigsmagten skall erhålla följande förändrade lydelse:

Förekomma till verkställighet på en gång flera beslut, hvarigenom samma person blifvit fäld till straff, och äro straffen af beskaffenhet, att de ej kunna, mot gällande föreskrifter, jemte hvarandra verkställas, göres om förhållandet anmälan hos krigsöfverdomstolen, som förordnar huru straffen skola sammanläggas; dock att, der besluten blifvit till Konungens befallningshafvande för verkställighet öfverlemnade, Konungens befallningshafvande eger att om sammanläggningen förordna.

Der disciplinstraff blifvit af befälhafvare någon ålagdt, men verkställandet deraf på sätt i 153 § sägs anstår i afvaktan på utslag öfver annat mot den straffskyldige vid domstol angifvet brott, för hvilket han hålles häktad, skall samma domstol, i händelse han sakfäles för det der åtalade brottet, men straffet för samma brott ej kan mot gällande föreskrifter verkställas jemte disciplinstraffet, förordna om de särskilda straffens sammanläggning.

Förslag

**till Lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya
strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas
skall den 16 februari 1864.**

Med ändring af hvad i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864 finnes stadgadt förordnas härigenom, att då, vid fråga om sammanläggning af straff, sådant fall är för handen, som i nämnda lagrum afses, Konungens befallningshafvande eger att om sammanläggningen förordna.

---

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 15 november 1895,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve *Douglas*,
Statsråden: friherre *Akerhielm*,
Östergren,
Groll,
Wikblad,
Gilljam,
friherre *Rappe*,
Christerson,
Wersäll.

Departementschefen statsrådet *Östergren* anmälde i underdånighet:
ej mindre Riksdagens skrifvelse den 2 maj 1894, deri Riksdagen,
på anförda skäl, hemställt, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för
Riksdagen framlägga dels förslag till lag om sådan ändring i 4 kap.
10 § strafflagen samt 11 § 9 mom. af förordningen om nya strafflagens
införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864,
att Konungens befallningshafvande, der på en gång förekomma till
verkställighet flera domar, hvarigenom samma person blifvit till straff
dömd, må ega förordna, huru straffen skola sammanläggas, dels ock
förslag till lag om sådan ändring af 35 § i strafflagen för krigsmagten

den 7 oktober 1881, att då till verkställighet på en gång förekomma flere beslut, hvarigenom samma person blifvit fäld till straff, och straffet icke skall verkställas i militärhåkte, Konungens befallningshafvande eger förordna, huru straffen skola sammanläggas;

än ock af Konungens befallningshafvande, hofrätterna och krigshofrätten öfver skrifvelsen afgifna underdåniga utlåtanden.

Efter att hafva redogjort för innehållet af berörda skrifvelse och utlåtanden anförde föredragande departementschefen:

»Genom de bestämmelser, som i fråga om straffsammanläggning nu gälla, kunna utan tvifvel afsevärda olägenheter understundom uppstå. Då de myndigheter, hvilka det åligger att verkställa ådömd bestraffning, icke ega att sjelfva förordna om sammanläggning af särskilda straff, som blifvit samma person ådömda och ej kunna jemte hvarandra verkställas, varder verkställigheten i betydlig mån fördröjd. Särskildt kan det inträffa, att då till verkställighet förekommer en straffdom rörande någon, som redan börjat undergå genom annan dom ålagdt straff, sammanläggningsbeslutet till den verkställande myndigheten ankommer först sedan den dömde redan till fullo utstått sistnämnda straff och således allt för sent, för att straffen verkligen skulle kunna i ett sammanhang verkställas. Med hänsyn härtill vore visserligen önskvärdt, att ifrågavarande beslutanderätt kunde tilläggas samtliga de myndigheter, som ombesörja verkställandet af straff, och att således, på sätt justitieombudsmannen i sin till 1894 års riksdag afgifna embetsberättelse föreslagit, ej blott Konungens befallningshafvande utan äfven tillsyningsman vid kronohåkte och, då bestraffning skall undergå i militärhåkte, vederbörande befälhafvare kunde erhålla befogenhet att förordna om straffsammanläggningar. Såsom redan af Riksdagen framhållits, torde emellertid hvarken hos tillsyningsmännen eller hos de militära befälhafvarne med säkerhet kunna förutsättas den insigt, som erfordras för en rätt tillämpning af hithörande lagstadganden. Någon tvekan om Konungens befallningshafvandes lämplighet och förmåga i detta hänseende synes deremot ej böra förefinnas. Då den af Riksdagen ifrågasatta lagändring, äfven om anmärkta olägenheter icke derigenom till fullo afhjelpas, dock synes böra medföra väsentliga fördelar, har jag låtit inom lagbyrån, i enlighet med Riksdagens hemställan, uppätta förslag till

1:o) Lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen;

2:o) Lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten;

3:o) Lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen

om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864;

af den lydelse bil. B vid detta protokoll utvisar».

Efter uppläsande af dessa förslag hemstälde departementschefen i underdånighet, att, för det ändamål 87 § regeringsformen omförmäler, högsta domstolens utlåtande öfver desamma måtte genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan fann Hans Maj:t Konungen godt i nåder lemna bifall.

Ex protocollo

Carl Boheman.

Förslag

till Lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen.

Häri genom förordnas, att 4 kap. 10 § strafflagen skall erhålla följande förändrade lydelse:

Förekomma till verkställighet på en gång flera domar, hvarigenom samma person blifvit till straff dömd, och äro straffen af beskaffenhet, att de, efter ty förut är sagdt, ej kunna jemte hvarandra verkställas; förordne Konungens befallningshafvande, huru straffen skola sammanläggas.

Förslag

till Lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten.

Häri genom förordnas, att 35 § strafflagen för krigsmagten skall erhålla följande förändrade lydelse:

Förekomma till verkställighet på en gång flera beslut, hvarigenom samma person blifvit fäld till straff, och äro straffen af beskaffenhet,

att de ej kunna, mot gällande föreskrifter, jemte hvarandra verkställas; göres om förhållandet anmälan hos krigsöfverdomstolen, som förordnar huru straffen skola sammanläggas. Äro besluten för verkställighet öfverlemnade till Konungens befallningshafvande, ege Konungens befallningshafvande att om sammanläggningen förordna.

Der disciplinstraff blifvit af befälhafvare någon ålagdt, men verkställandet deraf på sätt i 153 § sägs anstår i afvakten på utslag öfver annat mot den straffskyldige vid domstol angifvet brott, för hvilket han hålles häktad, skall samma domstol, i händelse han sakfälles för det der åtalade brottet, men straffet för samma brott ej kan mot gällande föreskrifter verkställas jemte disciplinstraffet, förordna om de särskilda straffens sammanläggning.

Förslag

till Lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864.

Med ändring af hvad i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864 finnes stadgadt förordnas härigenom, att då, vid fråga om sammanläggning af straff, sådant fall är för handen, som i nämnda lagrum afses, Konungens befallningshafvande eger att om sammanläggningen förordna.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol onsdagen den 18 december 1895.

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden *Skarin,*
Lilienberg,
Hammar skjöld,
Afzelius,
Isberg,
Lindbäck,
Wijkander.

Jemlikt högsta domstolens beslut den 4 innevarande december företogos ånyo till behandling de till högsta domstolen för afgifvande af utlåtande öfverlemnade, i protokollet för nämnda dag omförmälda förslag till

- 1:o lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen;
- 2:o lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten; samt
- 3:o lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864; varande berörda förslag under bilaga A fogade vid detta protokoll.

1:o) *Förslaget till lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen.*

Justitieråden *Skarin, Lilienberg, Hammarskjöld, Afzelius, Isberg och Wiklander* lemnade förslaget utan anmärkning.

Justitierådet *Lindbäck* anförde: Frågor rörande straffsammanläggning, hvarom i 4 kap. 10 § strafflagen stadgas, torde visserligen i allmänhet utan våda kunna öfverlemnas till Konungens befallningshafvandes afgörande; men understundom förekomma dock, efter hvad erfarenheten bestyrker, ganska inveklade sådana frågor, angående hvilkas rätta lösning Konungens befallningshafvande med skäl kunde stanna i tvifvel; och i dessa, till klara verkställighetsåtgärder icke hänförliga fall, der domstolspröfning följaktligen synes fortfarande vara af behovet påkallad, torde i rättssäkerhetens intresse hofrätts befattning med sammanläggning af straff böra oförändrad bibehållas. Att härigenom i nämnda, endast undantagsvis inträffande fall något längre tid än eljest komme att förflyta, innan verkställighet kunde ega rum, är en olägenhet, som, enligt min tanke, vida öfverväges af den uppenbara fördelen, att den sakfælde bereddes större trygghet därför, att icke genom felaktig sammanläggning oförskylt lidande blefve honom tillskyndadt, helst han i regeln saknar erforderlig insigt för bedömande, huruvida straffsammanläggning verkställas efter rigtiga grunder, och Konungens befallningshafvandes förvandlingsbeslut därför antagligen endast sällan komme att öfverklagas. På grund af hvad sålunda blifvit yttradt och då skäligen anledning icke lär förefinnas till farhåga, att frågor om straffsammanläggning skulle af Konungens befallningshafvande i oträngdt mål hänskjutas till hofrättsens pröfning, tillstyrker jag för min del i underdånighet, att till den föreslagna nya lagen måtte fogas ett tillägg af det ungefärliga innehåll, att der i något särskildt fall hos Konungens befallningshafvande uppstår tvifvel, huru sammanläggningen rätteligen bör verkställas, Konungens befallningshafvande skall om förhållandet göra anmälan hos hofrätten, som förordnar om straffens sammanläggning.

2:o) *Förslaget till lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten.*

Justitieråden *Skarin, Lilienberg, Hammarskjöld, Afzelius, Isberg och Wiklander* lemnade förslaget utan anmärkning.

Justitierådet *Lindbäck* yttrade, att, i händelse den af justitierådet gjorda hemställan om ett tillägg till lagen angående ändrad lydelse

af 4 kap. 10 § strafflagen vunne afseende, motsvarande tillägg syntes böra upptagas i den här föreslagna lag.

3:o) *Förslaget till lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864.*

Högsta domstolen lemnade förslaget utan anmärkning.

Ex protocollo

Aug. von Hartmansdorff.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementensärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 24 januari 1896,*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern *Boström*,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve *Douglas*,
Statsråden: friherre *Akerhielm*,
              Östergren,
              Groll,
              Wikblad,
              Gilljam,
              friherre *Rappe*,
              Christerson,
              Wersäll,
Justitieråden: *Afzelius*,
                  Isberg.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet *Östergren*, anmälde i underdanighet:

att, sedan Kongl. Maj:t genom nådig remiss den 15 november nästlidet år för det i 87 § regeringsformen omförmälda ändamål infordrat högsta domstolens utlåtande öfver inom justitiedepartementet utarbetade förslag till lag angående ändrad lydelse af 4 kap. 10 § strafflagen, till lag angående ändrad lydelse af 35 § strafflagen för krigsmagten samt till lag angående ändring i 11 § 9 punkten af förordningen om nya strafflagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 16 februari 1864, detta utlåtande numera afgifvits;

och hemställde föredraganden, under åberopande af hvad han till statsrådsprotokollet för den 15 sistlidne november i ämnet anført, att förslagen, af hvilka de båda förstnämnda af högsta domstolens fleste ledamöter, och det sistberörda af samtliga ledamöter lemnats utan anmärkning, måtte, jemlikt 87 § regeringsformen, Riksdagen till antagande föreläggas.

Med bifall till denna, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan, täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition af den lydelse bil. B till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Carl Boheman.